NORAKSTS
Lieta Nr.A42575006
Nr.A1546-08/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 24.jūlijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese D.Ābele,

piedaloties pieteicēja *A.K.* pārstāvei *J.K.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Iekšlietu ministrijas – pilnvarotajai pārstāvei Lindai Kārkliņai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *A.K.* pieteikuma par personiskā un morālā kaitējuma Ls 20 000 apmērā atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Iekšlietu ministrijas (turpmāk – Ministrija) 2006.gada 27.oktobra lēmumu Nr.202 (turpmāk – Lēmums) nolemts noraidīt *A.K.* iesniegumu par morālā kaitējuma 20 000 latu apmērā atlīdzināšanu.

[1.1] Lēmumā konstatēts:

[1.1.1] 2004.gada 27.maijā iekšlietu ministrs izdeva rīkojumu par Krievijas Federācijas pilsoņa *A.K.* iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta (turpmāk arī - Saraksts).

[1.1.2] Ar Satversmes tiesas 2004.gada 6.decembra spriedumu Imigrācijas likuma 61.panta sestās daļas vārdkopa ,,lēmums, kas pieņemts saskaņā ar šā panta pirmo daļu, nav pārsūdzams" ii atzīts par neatbilstoši Satversmes 92.pantam un spēkā neesošu no 2005.gada l .maija.

Ievērojot Satversmes tiesas spriedumā teikto, Saeima 2005.gada 16.maijā izdarīja grozījumus Imigrācijas likumā, kas papildināja likuma 61.pantu un likuma pārejas noteikumu 7.punktā noteica, ka lēmumi par personas iekļaušanu Sarakstā, kas pamatoti ar kompetentas iestādes sniegto informāciju un par kuriem ārzemnieks uzzinājis līdz 2005.gada 30.aprīlim, nav pārsūdzami, bet ārzemnieks ir tiesīgs prasīt, lai attiecīgā amatpersona pārskata lēmumu pēc būtības.

[1.1.3] 2005.gada 8.novembrī iekšlietu ministrs izdeva lēmumu Nr.423 „Par personas iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijas Republikā" (turpmāk – Lēmums Nr.423), iekļaujot Sarakstā ziņas par *A.K.* un nosakot viņam ieceļošanas aizliegumu uz nenoteiktu laiku. Vienlaikus tika atzīts par spēku zaudējušu Iekšlietu ministrijas 2004.gada 27.maija rīkojums.

Pārsūdzot Iekšlietu ministrijas Lēmumu nr.423, *A.K.* iesniedza pieteikumu Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senātā, kurā lūdza atcelt iekšlietu ministra lēmumu par viņa iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijas Republikā.

[1.14] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk arī – Senāts) atcēla Lēmumu Nr.423, jo konstatēja procesuālu pārkāpumu, bet nekonstatēja personas tiesību aizskārumu.

[1.2] Lēmumā secināts:

[1.2.1] *A.K.* izmantoja savas administratīvi procesuālās tiesības un pārsūdzēja viņam nelabvēlīgo administratīvo aktu. Lai arī Senāts atcēla Lēmumu Nr.423,

Ministrija uzskata, ka tas nav par pamatu morālam kaitējumam, kas būtu jāatlīdzina, jo šādu lēmumu Senāts pieņēma, konstatējot procesuālu pārkāpumu, bet tiesa nekonstatēja personas tiesību aizskārumu.

[1.2.2] Lai arī *A.K.* pārstāve iesniegumā norāda, ka ar Lēmumu Nr.423 *A.K.* tika nodarīts morāls kaitējums, pārstāve nenorāda, kādas morālās ciešanas radīja Senāta konstatētais apstāklis, ka Ministrija, pieņemot lēmumu, neizvērtēja *A.K.* privātās dzīves ierobežojumu, t.i., iesniegumā nav norādīti konkrētie apstākļi, kas *A.K.* izraisīja morālas ciešanas.

[1.2.3] Ministrija uzskata, ka *A.K.* pārstāve nav pamatojusi iesniegumu par morālā kaitējuma esamību, jo nav norādīti tie apstākļi, kas dotu iespēju izvērtēt morālā kaitējuma esamību, apjomu un atlīdzinājuma pamatu. Tā kā Ministrijas kļūda, pieļaujot lēmuma pieņemšanā procesuālu kļūdu, vēl neveido morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesisko pamatu, Ministrija uzskata, ka iesniegums par morālā kaitējuma atlīdzinājumu nav argumentēts un nevar būt par pamatu morālā kaitējuma atlīdzinājumam.

[2] 2006.gada 4.decembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *A.K.* (turpmāk – pieteicējs) pieteikums, kuru parakstījusi pieteicēja pārstāve *E.K.*, par personiskā un morālā kaitējuma Ls 20 000 atlīdzināšanu. Pieteikumā norādīti šādi apsvērumi.

[2.1] Senāts ir atcēlis Ministrijas Lēmumu Nr.423, pamatojoties uz nopietnu procesuālu pārkāpumu – cilvēktiesību ierobežošanas samērīguma neizvērtēšanu. Kļūdains ir iestādes uzskats, ka procesuālie pārkāpumi nerada aizskārumu un morālu kaitējumu. Norma, ka iestādei ir jāizvērtē cilvēktiesības, ir saistīta ar cilvēka cieņas principu, tā nav tikai formalitāte, bet Rietumu kultūras vērtība. Jāatgādina, ka demokrātiskā un liberālā tiesību kultūra vairāk ir vērsta uz procesuālo, nevis materiālo tiesību regulēšanu. Respektīvi netiek noteikts, kas ir ,,pareizais viedoklis", bet tiek noteikta vārda brīvība, tiek garantēta nevis rezultāta, bet iespēju vienlīdzība. No indivīda un valsts attiecību modeļa izriet arī procesuālās tiesības. Tāpēc pilnīgi nepamatoti ir runāt par ,,tikai procesuāliem pārkāpumiem", neņemot vērā to vietu mūsdienu tiesību sistēma. Tieši tāpēc konstatējot rupju procesuālu pārkāpumu, Augstāka tiesa vairāk nevērtēja iespējamus materiālus pārkāpumus, bet uzreiz atcēla iestādes lēmumu.

[2.2] Nepamatots ir iestādes apgalvojums par cēloņsakarības neesamību. Iesniegumā par zaudējumu atlīdzību ir skaidri norādīts, ka kaitējumu ir nodarījusi cilvēktiesību neizvērtēšana. Iesniegumā tiek dots skaidrojums, ko nozīme cilvēktiesību ievērošanas princips, kā arī pamatots, kāpēc šīs princips ir fundamentāls, visaptverošs un kultūrā dziļi iesakņots. Pēc tam ir raksturota pieteicēja subjektīva uztvere, proti, kāda bija šī pārkāpuma iedarbība uz konkrētu cilvēku. Nav šaubu, ka cilvēktiesības nav izvērtējusi tieši Ministrija. Nevar būt šaubu arī par to, ka cilvēktiesību neievērošana nodara morālo kaitējumu. Jautājums var būt tikai par to, kādu konkrētu kaitējumu tas ir nodarījis izskatāmajā gadījumā. Ņemot vērā, ka iestādes rīcībā ir informācija par pieteicēja dzīves gaitām, tā tika pārbaudīta arī Augstākajā tiesā, iesniegumā netiek veikts plašs faktu atstāstījums, bet ir norādīts uz galvenajiem momentiem. Tādējādi cēloņsakarība ir pilnīgi pierādīta. Iestādes atbilde vēlreiz norāda uz neizpratni par cilvēktiesību būtību, kas arī ir vistiešākais kaitējuma cēlonis.

[3] Atbildētāju pārstāvošā iestāde – Iekšlietu ministrija - rakstveida paskaidrojumā tiesai prasību neatzīst, uzskata pieteikumu par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apstākļiem.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, pamatojoties uz pieteikumā tiesai norādītajiem apstākļiem, papildus norādot, ka ārlietu ministrs piešķīra *A.K.* "persona non grata" statusu, lai gan pieteicējs nav

diplomāts. Patlaban *A.K.* ir melnajā sarakstā, pamatojoties uz viņa politiskajiem uzskatiem, jo 2004.gadā piedalījās protesta akcijā pret izglītības reformu.

Lēmumā netika izvērtētas cilvēktiesības, ignorējot cilvēka cieņu. Cilvēks ir cienīgs neatkarīgi no tā, ko viņš saka, ja viņš darbojas likuma ietvaros. Līdz ar to bija vismaz jāizvērtē pieteicēja tiesības. Pieteicēja tūlītēja izraidīšana nodarīja kaitējumu tiesībām uz privāto dzīvi. Pieteicējs ir dzimis, strādājis Latvijā. Pieteicējam šeit ir vecāki, ģimene, draugi, darbs. Ir izveidojusies cieša personiska un sociāla saikne ar Latviju. Pieteicējam bija jāsāk jauna dzīve Maskavā, svešā vietā, kur nebija nekā. Tādējādi ir konstatēta cilvēktiesību neievērošana. Pieteicējam šobrīd ir noteikts aizliegums ierasties Latvijā. Cilvēka cieņas princips ir pārkāpts, nevērtējot pieteicēja cilvēktiesības. Kaitējums ir radies jau no pašas iestādes attieksmes, kad iestāde pieņem lēmumu, vispār nevērtējot, ka viņš ir cilvēks, kā arī reālās sekas, pieteicēju aizturot, izraidot. Pieteicējs tika izraidīts no Latvijas 2004.gada 3.septembrī, Senāts Ministrijas lēmumu atcēla pēc pieteicēja izraidīšanas. 2005.gada lēmums ir jaunā procesuālā forma iepriekšējam lēmumam.

Ārlietu ministrijas sniegtajā informācijā nav norādīti nekādi pamatojumi, tādēļ nav zināms, kāpēc pieticējs ir iekļauts Sarakstā un tādēļ to ir grūti izmantot šajā lietā. Ārlietu ministram, pasludinot personu par *persona non grata*, nav pienākums izvērtēt cilvēktiesības. Ja iestāde būtu vērtējusi cilvēktiesības, iespējams, ka pieteicējs netiktu izraidīts, vismaz ne tik steidzīgi.

Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve atteicās no pieteikuma daļā par personiskā kaitējuma atlīdzināšanu, parakstoties par to tiesas sēdes protokolā.

[5] Tiesas sēdē atbildētāju pārstāvošās iestādes pārstāve pieteikumu neatzina un pamatojās uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādītajiem apstākļiem, papildus norādot, ka, arī izdarot apsvērumus par *A.K.* privātās dzīves ierobežojumiem, lēmuma sekas un secinājums var būt tāds pats. To, ka *A.K.* ir Latvijai nevēlama persona, apstiprina arī ārlietu ministra 2006.gada 3.martā pieņemtais lēmums, kas nav publiski pieejams, ar kuru *A.K.* ir noteikts aizliegums uz nenoteiktu laiku ieceļot valstī. Iekšlietu ministrs pieņem lēmumu par iekļaušanu sarakstos, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā aizliegta. Sekas nav cēlušās no tā lēmuma, ko atcēla Senāts. Nav saskatāma cēloņsakarība.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu, bet tiesvedība izbeidzama pieteikuma daļā par personiskā kaitējuma atlīdzināšanu.

[7] Tiesa konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[7.1] *A.K.* ir Krievijas Federācijas pilsonis (lietas lapa 16).

[7.2] Ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 24.februāra spriedumu lietā Nr.SA-4 (lietas lapa 16-24) apmierināts *A.K.* pieteikums un atcelts iekšlietu ministra 2005.gada 8.novembra lēmums Nr.423 "Par personas iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijas Republikā" no tā pieņemšanas dienas.

[7.3] Ar 2006.gada 21.augusta iesniegumu *A.K.* vēršas Ministrijā, lūdzot atlīdzināt Ls 20 000 morālo kaitējumu, kas pieteicējam nodarīts ar iekšlietu ministra 2005.gada 8.novembra lēmumu Nr.423 "Par personas iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijas Republikā" (lietas lapa 8-9)

[7.4] 2006.gada 27.oktobrī tiek pieņemts Lēmums (lietas lapa (10-14).

[7.5] Saskaņā ar Ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes sniegto informāciju, saskaņā ar Ieceļošanas aizliegumu reģistrā esošo informāciju Krievijas

pilsonim *A.K.* ir noteikts ieceļošanas aizliegums Latvijas Republikā uz nenoteiktu laiku (lietas lapa 44).

[7.6] Līdzīga satura informāciju ir sniegusi arī Ārlietu ministrija (lietas lapa 45).

[7.7] Ar Ārlietu ministra 2006.gada 3.marta lēmumu (lietas lapa 75, 76) *A.K.* ir iekļauts to ārzemnieku sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta, saskaņā ar Imigrācijas likuma 61.panta otro daļu.

[7.8] Iekšlietu ministrija pēc Senāta 2006.gada 24.februāra sprieduma nav pieņēmusi lēmumu par *A.K.* iekļaušanu to personu sarakstā, kurām ieceļošana Latvijas Republikā aizliegta (lietas lapa 69).

[8] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par lietas faktiskajiem apstākļiem [7], t.sk., par to, ka *A.K.* tika izraidīts no Latvijas Republikas pirms Lēmuma Nr.423 pieņemšanas. Tāpat lietā nav strīda par to, ka uz lietas izskatīšanas brīdi tiesā *A.K.* ar ārlietu ministra 2006.gada 3.marta lēmumu ir noteikts ieceļošanas aizliegums Latvijas Republikā uz nenoteiktu laiku (lietas lapa 44-45, 75-76) saskaņā ar Imigrācijas likuma 61.panta otro daļu.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējam ir nodarīts morāls kaitējums ar Lēmumu Nr.423, kuru Senāts ir atcēlis no tā pieņemšanas dienas, jo tajā nav vērtēts, vai konkrētais administratīvais akts ierobežo *A.K.* privāto dzīvi.

[9] Administratīvā procesa likuma (turpmāk-APL) 282.panta 4.punkts noteic, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja pieteicējs atteicies no pieteikuma. Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve atteicās no pieteikuma daļā par personiskā kaitējuma atlīdzināšanu, parakstoties par to tiesas sēdes protokolā (lietas lapa 30). Tā kā tiesas sēdē pieteicēja pārstāve atteicās no pieteikuma daļā par personiskā kaitējuma atlīdzināšanu, tiesa izbeidz tiesvedību šajā pieteikuma daļā.

APL 284.pants noteic, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā pret to pašu atbildētāju par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

[10] Saskaņā ar APL 92.pantu ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Atlīdzināšanas likums) 9.pants noteic, ka morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums.

Atlīdzināšanas likuma 11.panta trešā daļa paredz, ka morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats uzskatāms par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums. Privātpersonai ir pienākums norādīt morālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru.

Morālā kaitējuma tiesiskais pamats tiek uzskatīts par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums. Morālais kaitējums tiek prezumēts, proti, tiek pieņemts, ka konkrēts aizskārums konkrētajai personai varētu izraisīt nepamatotas ciešanas *(sk. I.Gredzena. Valsts atbildība un tās veidi. Zaudējumu atlīdzība administratīvajā procesā. Rīga: izdevniecība „Nordik", 2004, 71., 89.lpp.).*

[11] Senāts ar 2006.gada 24.februāra spriedumu lietā Nr.SA-4 ir atcēlis Lēmumu Nr.423, norādot, ka apsvērumu neizdarīšana par *A.K.* privātās dzīves ierobežojumu uzskatāma par būtisku procesuālu pārkāpumu. Senāts ir norādījis, lai noskaidrotu, vai ierobežojums ir samērīgs ar leģitīmo mērķi, konkrētā gadījumā iekšlietu ministram (Ministrijai) bija jānoskaidro, vai *A.K.* joprojām pastāv cieša personiska, ekonomiska vai sociāla saikne ar Latviju, vai šāda saikne ir izveidojusies Krievijā, vai Krievijā viņam ir dzīves vieta, vai ir nopietni šķēršļi viņa mātei apciemot viņu Krievijā, kā arī citus ar privāto dzīvi saistītus jautājumus. Iekšlietu

ministram (Ministrijai) bija jānoskaidro, cik lielā mērā konkrētajā gadījumā noticis *A.K.* privātās dzīve ierobežojums. Lēmumā minētie apsvērumi par *A.K.* privātās dzīves ierobežojumu nav izdarīti. Šādi apsvērumi bija jāizdara, tas varēja ietekmēt administratīvo aktu pēc satura, tātad tas ir atzīstams par būtisku procesuālu pārkāpumu (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 24.februāra sprieduma lietā Nr.SA-4 [15] punktu*).

[12] Lemjot par morālā kaitējuma atlīdzinājumu, vispirms nepieciešams noskaidrot, vai fiziskai personai ar administratīvo aktu ir nodarīts morālais kaitējums jeb ciešanas.

Pieteikumā norādīts, ka cilvēktiesību izvērtēšana ir saistīta ar cilvēka cieņas principu, kaitējumu ir nodarījusi cilvēktiesību neizvērtēšana Lēmumā Nr.423, kā arī cilvēktiesību neievērošana nodara morālo kaitējumu. Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve norādīja, ka pieteicēja tūlītēja izraidīšana nodarīja kaitējumu tiesībām uz privāto dzīvi. Pieteicējs ir dzimis, strādājis Latvijā. Pieteicējam šeit ir vecāki, ģimene, draugi, darbs. Ir izveidojusies cieša personiska un sociāla saikne ar Latviju. Pieteicējam bija jāsāk jauna dzīve Maskavā, svešā vietā, kur nebija nekā. Tādējādi ir konstatēta cilvēktiesību neievērošana. Kaitējums ir radies jau no pašas iestādes attieksmes, kad iestāde pieņem lēmumu, vispār nevērtējot, ka viņš ir cilvēks, kā arī reālās sekas, pieteicēju aizturot, izraidot.

Tātad pieteicēja ieskatā morālo kaitējumu ir nodarījis jau pats fakts, ka iestāde nevērtēja pieteicēja privātās dzīves iespējamo aizskārumu, pieņemot lēmumu par iekļaušanu Sarakstā. Ja iestāde būtu vērtējusi, iespējams, *A.K.* netiktu izraidīts vai arī ne tik steidzīgi, dodot laiku sagatavoties.

[13] Kā jau tiesa konstatēja, Senāts atzina, ka iestādei apsvērumi par pieteicēja privātās dzīves ierobežojumiem bija jāizdara. Tātad pieteicējam bija tiesības saņemt iestādes izvērtējumu par viņa privātās dzīves ierobežojumu un tas bija jāsamēro ar nepieciešamību aizsargāt valsts un sabiedrisko drošību un kārtību (*sk. sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 24.februāra sprieduma lietā Nr.SA-4 [15].punktu*).

Tomēr tiesas ieskatā tas, ka, pieņemot lēmumu par personas iekļaušanu Sarakstā, netika vērtēts tas, vai *A.K.* joprojām pastāv cieša personiska, ekonomiska vai sociāla saikne ar Latviju, kā arī citus ar privāto dzīvi saistītus jautājumus, kas var ietekmēt administratīvā akta saturu pēc būtības, nevar tikt vērtēts kā apstāklis, kas personai pats par sevi var radīt ciešanas, t.i., nodarīt morālo kaitējumu. Tiesas ieskatā ne jau tas fakts, ka iestāde neizdarīja attiecīgos apsvērumus, pats par sevi rada kaitējumu, bet gan šāda lēmuma sekas. Proti, personas iekļaušanu to personu sarakstā, kurām ieceļošana Latvijas Republikā aizliegta, un izraidīšana no valsts, ja šāds lēmums ir prettiesisks.

[14] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2008.gada 19.jūnija spriedumā lietā Nr.SKA – 285/2008 atzina, ka personas piespiedu izraidīšana no valsts šai personai ir vienots process. Tās ir attiecībā uz šo personu no valsts puses konsekventi veiktas darbības šīs personas izraidīšanai. Ja šajā procesā ir pieļauti kādi pārkāpumi, nav nozīmes, kura tieši iestāde šo pārkāpumu pieļāvusi, jebkurā gadījumā atbildētājs ir Latvijas Republika. (..) Apgabaltiesai jānoskaidro šobrīd pastāvošā situācija. Ja ārlietu ministrs atzīst kādu ārzemnieku par *persona non grata*, tad saskaņā ar Imigrācijas likuma 61.panta otro daļu pieņem lēmumu par šā ārzemnieka iekļaušanu to personu sarakstā, kurām ieceļošana Latvijā ir aizliegta. Ja apstiprinās apgalvojums par pieteicēja atzīšanu par *persona non grata*, šis apstāklis ir vērtējams šīs tiesvedības ietvaros. Proti, tāpat kā nevar izlemt šo lietu, aprobežojoties ar izolētu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes lēmuma pārbaudi, nevar arī vērtēt formāli apstākli par iekšlietu ministra lēmuma atcelšanu. Apstākļi ir vērtējami kontekstā, ņemot vērā arī šodienas faktisko situāciju. Citiem vārdiem, ja cita

amatpersona savas kompetences ietvaros pieteicēju ir vēlreiz iekļāvusi to personu sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijā ir aizliegta, tad Senāta ieskatā šādā situācijā vairs nevar automātiski uzskatīt, ka ir atkritis pamats pieteicēja izraidīšanai no valsts.

[15] Tiesas ieskatā, vērtējot to, vai pieteicējam ir nodarīts morāls kaitējums tāpēc, ka iestāde Lēmumā neizdarīja apsvērumus par pieteicēja privātās dzīves ierobežojumu, arī konkrētajā situācijā ir ņemama vērā šobrīd pastāvošā situācija.

Tiesas ieskatā personas iekļaušana to ārzemnieku sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta, no valsts puses šai personai ir vienots process. Tās ir attiecībā uz šo personu no valsts puses konsekventi veiktas darbības šīs personas atzīšanai par tādu, kurai ir aizliegts ieceļot Latvijas Republikā.

Saskaņā ar Imigrācijas likuma 61.pantu šādu lēmumu par iekļaušanu Sarakstā var pieņemt gan iekšlietu ministrs (pirmā daļa), gan ārlietu ministrs (otrā daļa). Tiesas ieskatā tas, ja ārlietu ministrs atzīst kādu ārzemnieku par *persona non grata* un saskaņā ar Imigrācijas likuma 61.panta otro daļu pieņem lēmumu par šā ārzemnieka iekļaušanu Sarakstā, personas tiesiskais statuss ir tāds pats, ja šādu lēmumu par personas iekļaušanu Sarakstā pieņem iekšlietu ministrs. Proti, gan ārlietu ministra, gan iekšlietu ministra lēmumiem par personu iekļaušanu to personu sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijā ir aizliegta, ir vienādas tiesiskās sekas attiecībā pret personu – aizliegums ieceļot Latvijas Republikā.

[16] Kā jau tiesa atzina, tiesas ieskatā personas iekļaušana Sarakstā, no valsts puses šai personai ir vienots process. Konkrētajā situācijā *A.K.* ar ārlietu ministra 2006.gada 3.marta lēmumu ir noteikts ieceļošanas aizliegums Latvijas Republikā uz nenoteiktu laiku (lietas lapa 44-45, 75-76) saskaņā ar Imigrācijas likuma 61.panta otro daļu. Tātad šis lēmums ir pieņemts dažu dienu laikā pēc Senāta 2006.gada 24.februāra Sprieduma. Tiesas ieskatā valsts, šajā gadījumā ārlietu ministra personā, ir atkārtoti vērtējusi jautājumu un nolēmusi iekļaut pieteicēju Sarakstā. Tātad konkrētajā situācijā līdz ar ārlietu ministra lēmumu rezultāts priekš pieteicēja ir tieši tāds pats – aizliegums ieceļot valstī. Līdz ar to tiesas ieskatā, neatkarīgi no kompetentās iestādes, ja valsts ir atzinusi, ka pieteicējam ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta, nav pamata atzīt, ka iekšlietu ministra lēmums pieļauto procesuālo pārkāpumu dēļ ir radījis pieteicējam morālu kaitējumu.

Tāpat tiesas ieskatā lietā nav nozīmes tam, ka Iekšlietu ministrija pēc Senāta 2006.gada 24.februāra sprieduma nav pieņēmusi lēmumu par *A.K.* iekļaušanu Sarakstā (lietas lapa 69), jo šādu lēmumu 2006.gada 3.martā bija pieņēmis ārlietu ministrs.

[17] Atlīdzināšanas likuma 6.panta pirmā daļa noteic, ka tiesības uz zaudējuma atlīdzinājumu rodas, ja starp iestādes prettiesisko rīcību un cietušajam nodarīto zaudējumu pastāv tieša cēloņsakarība - objektīva saikne starp iestādes rīcību un tās radītajām laika ziņā sekojošām zaudējumu nodarošām sekām, proti, minētā rīcība rada un nosaka šo seku iestāšanās reālu iespēju un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šīs sekas. Savukārt šī panta otrā daļa noteic, ka cēloņsakarība nepastāv gadījumā, kad tāds pats zaudējums būtu radies arī tad, ja iestāde būtu rīkojusies tiesiski.

Kā jau tiesa konstatēja, lietā nav strīda par to, ka *A.K.* tika izraidīts no Latvijas Republikas pirms Lēmuma Nr.423 pieņemšanas. Kā tiesas sēdē norādīja pieteicēja pārstāve, pieteicējs tika izraidīts no valsts 2004.gada 3.septembrī.

Tiesas ieskatā konkrētajā situācijā tiesiskās sekas pieteicējam, t.i., izraidīšanu no valsts, ir radījis tieši iekšlietu ministra lēmums par pieteicēja iekļaušanu Sarakstā, kas pieteicējam tika paziņots 2004.gada 2.septembrī. Līdz ar to tiesa atzīst, ka nav konstatējama tieša cēloņsakarība - objektīva saikne starp iestādes rīcību, t.i., Lēmumu Nr.423, un tās radītajām laika ziņā sekojošām zaudējumu nodarošām sekām. Proti, pieteicējs netika izraidīts no valsts pēc Lēmuma Nr.423 pieņemšanas, bet gan pirms

tā. Līdz ar to nav konstatējams viens no priekšnosacījumiem tiesībām uz zaudējuma atlīdzinājumu.

[18] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst Iekšlietu ministrijas 2006.gada 27.oktobra lēmumu Nr.202 par tiesisku un pamatotu un noraida pieteicēja pieteikumu daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu Ls 20 000 apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251., 282.panta 4.punktu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *A.K.* pieteikumu daļā par morālā kaitējuma Ls 20 000 apmērā atlīdzināšanu.

Izbeigt tiesvedību administratīvajā lietā, kas ierosināta pēc *A.K.* pieteikuma, daļā par personiskā kaitējuma atlīdzināšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts) D.Ābele

NORAKSTS PAREIZS
Tiesnese_____D.Ābele
Administratīvā rajona tiesa
Rīgā, 2008.gada 24.jūlijā